

prima instanță: L.Lupașco
instanța de apel: A. Panov, M. Moraru, A. Minciuna

dosarul nr. 3ra-837/16

ÎNCHEIERE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu
Judecătorii Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Guzun Vladimir și recursului declarat de Rusu Valentina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Valentina împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Guzun Vladimir și Ananie Cășuneanu cu privire la contestarea actului administrativ, restituirea sumei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2016, prin care au fost respins apelurile declarate de Guzun Vladimir și Rusu Valentina și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 16 iunie 2015,

c o n s t a t ă:

La 25.11.2013 Rusu Valentina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din RM, Guzun Vladimir și Ananie Cășuneanu cu privire la contestarea actului administrativ, restituirea sumei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 16 august 2012 a fost destituită din funcție. În perioada 16-23 august 2012 s-a aflat în concediu medical.

Considerînd destituirea sa din funcție ilegală, la recomandarea avocatului Ananie Cășuneanu, a solicitat serviciile avocatului Vladimir Guzun.

În acest sens, fără a încheia careva contract și fără a-i eliberat mandat de tip nou, a fost convinsă de Ananie Cășuneanu să achite suma de 2000 lei, din suma de 5 000 lei solicitată de Vladimir Guzun pentru serviciile avocatului.

Nefiind mulțămită de atitudinea și comportamentul ulterior al avocaților Guzun Vladimir și Cășuneanu Ananie, la data de 22.10.2012 a încheiat contractul cu un alt avocat, care a efectuat din nou toată procedura pentru întocmirea corectă a cererii de chemare în judecată inițiată împotriva Ministerului Tehnologiei și Comunicației, dînsa achitînd serviciile avocatului respectiv pentru întocmirea cererii de repunere în termen din data de 15.11.2012 și cererii suplimentare din 26.11.2012.

La 29.11.2012, prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03.04.2013, cererea sa de chemare în judecată împotriva Ministerului Tehnologiei și Comunicației cu privire la repunerea în termenul de prescripție extinctivă, contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului material și moral a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea neîntemeiată a termenului de prescripție extinctivă.

Reclamanta invocă că din cauza serviciilor necalitative ale avocatului Vladimir Guzun acțiunea împotriva Ministerului Tehnologiei și Comunicației, prin hotărîre a fost respinsă de instanța de judecată ca fiind depusă cu omiterea neîntemeiată a termenului de prescripție extinctivă, mai mult a fost nevoită să achite de două ori pentru serviciile avocatului.

Astfel, la 22.10.2012 a sesizat Uniunea avocaților (Comisia pentru etică și disciplină) cu privire la erorile comise de către avocații Vladimir Guzun și Ananie Cășuneanu, ce a dus la depunerea întârziată a cererii de chemare în judecată, iar în esență a fost privată de accesul la justiție pentru contestarea ordinului de destituire ilegală din funcția publică.

Invocă că examinarea plîngerii sale de către Uniunea avocaților (Comisia pentru etică și disciplină) a fost tergiversată și abia la data de 25.11.2013 a primit prin poștă scrisoarea Comisiei nr. G/013 din 15.11.2013, prin care a fost informată că plîngerea sa a fost examinată și prin decizia Comisia pentru etică și disciplină din 26.04.2013 pretențiile sale către Vladimir Guzun a fost considerate neîntemeiate, iar plîngerea respinsă.

Susține că prin tergiversarea de către Uniunea Avocaților în examinarea plîngerii sale, cât și favorizarea avocatului Vladimir Guzun în acțiunile sale de prestare a serviciilor juridice necalitative, i-au adus prejudiciu materiale și morale.

Solicită atragerea la răspundere administrativă a Uniunii Avocaților și Biroului de Avocați „Conex”, stabilirea persoanei vinovate de prejudiciul material și moral cauzat ei și fiului său pentru încălcarea dreptului la un proces echitabil.

La data de 17.04.2014 reclamanta Rusu Valentina a depus cerere de concretizare a cerințelor (f.d. 62 - 66), prin care a solicitat: repunerea în termen a acțiunii privind anularea deciziei Comisiei de etică și disciplină din 26.04.2013; anularea deciziei Comisiei de etică și disciplină din 26.04.2013; constatarea activității în calitate de avocat a lui Ananie Cășuneanu - ca ilegală; constatarea neacordării serviciilor juridice calificate și în termen de către Vladimir Guzun; repararea prejudiciului cauzat prin emiterea unei decizii ilegale de către Uniunea Avocaților și nesoluționarea cererii în termen, în mărime de 200 000 lei; încasarea din contul avocatului Vladimir Guzun a sumei contractuale de 2700 lei.

La 19.12.2014 reclamanta a depus cerere prin care a solicitat suplimentar încasarea în mod solidar din contul pârșilor a cheltuielilor de judecată compuse din : suma de 300 lei achitată în baza contractului de asistență juridică cu BAA „Garant” pentru întocmirea cererii suplimentare de concretizare a pretențiilor din 17.04.2014; suma de 118,56 lei ce constituie cheltuieli de înștiințare și chemare a părților în judecată și alte servicii poștale legate de expedierea actelor procedurale părților; suma de 401,85 lei, care constituie cheltuieli legate de multiplicare actelor procedurale; suma de 92 lei care constituie cheltuieli legate de solicitarea informației de la diferite organe (f.d. 101-102).

La data de 08.04.2015 reclamanta a depus cerere cu privire la extinderea pretențiilor din acțiune, solicitând încasarea suplimentară în mod solidar din contul pârșilor a cheltuielilor de judecată, compuse din suma de 56, 75 lei, care constituie cheltuieli legate de multiplicarea actelor procedurale; suma 108 lei ce constituie cheltuieli de înștiințare a pârșului Ananie Cășuneanu; suma de 13,45 lei, care constituie cheltuieli poștale de expediere a actelor procedurale părților (f.d. 124).

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 16 iunie 2015 acțiunea a fost admisă în parte. S-a încasat de la avocatul Vladimir Guzun în beneficiul Valentinei Rusu suma achitată pentru asistență juridică necalitativă în mărime de 2700 lei, precum și suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 1090,61 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și în beneficiul statului – taxa de stat în sumă de 150 lei. Cerințele cu privire la anularea deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din 26.04.2013 a fost respinsă ca fiind înaintată cu omitere termenului de prescripție. Cerința înaintată împotriva lui Ananie Cășuneanu cu privire la constatarea faptului activității în calitate de avocat ca ilegală, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, au fost respinse ca neîntemeiate.

La 24.06.2015, Guzun Vladimir a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea în parte a hotărârii instanței de fond și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 02.07.2015 Rusu Valentina a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii apelate în partea respingerii acțiunii privind anularea deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din 26.04.2013 și constatarea faptului activității în calitate de avocat a lui Ananie Cășuneanu ca ilegală, și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2016 a fost respins apelul declarat de Guzun Vladimir și apelul declarat de Rusu Valentina și menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel la emiterea deciziei a constatat că acțiunea în partea anulării deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din 26.04.2013 a fost depus cu omiterea termenului legal pentru adresare în instanță, or, Rusu Valentina, urma să conteste actul administrativ în termen de o lună din momentul aducerii la cunoștință, termen care nu a fost respectat.

Instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a respins cererea reclamantei de repunere în termenul de adresare în judecată a Valentinei Rusu, deoarece ultima nu a făcut dovada faptului, că motivele pentru care a fost omis termenul de prescripție sunt întemeiate.

În partea ce ține de cerința privind încasarea de la avocatul Vladimir Guzun în beneficiul Valentinei Rusu a sumei achitate pentru asistență juridică necalificativă în mărime de 2700 lei și a prejudiciului moral, instanța a apreciat că prima instanță în mod corect a dispus admiterea cerințelor enunțate. Or, potrivit art. 60 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la avocatură, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern. Un astfel de mandat, întocmit în conformitate cu cerințele legale, nu a fost prezentat, însă din materialele dosarului rezultă că reclamantul a achitat 2700 lei pentru asistența juridică.

De asemenea, instanța de ape a menționat că instanța de fond a ajuns la o concluzie întemeiată privind încasarea prejudiciului moral din contul avocatului în limita sumei de 5000 lei, or, suma dată a fost apreciată în baza criteriilor orientative generale de apreciere a prejudiciului moral, criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

La fel, a fost apreciată ca fiind întemeiată admiterea cerințelor cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată din contul lui Vladimir Guzun, în baza art. 94 alin. (1) CPC.

Totodată, în opinai instanței de apel, prima instanță just a respins cerințele înaintate împotriva lui Ananie Cășuneanu, or, aceasta nu dispune de licență de avocat, iar conform ordinelor de plată se atestă că sumele au fost achitate pentru acordarea asistenței juridice din partea avocatului Vladimir Guzun.

La 21 martie 2016, în termenul prevăzut de lege, Vladimir Guzun a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea lui, casarea hotărârilor judecătorești în partea acțiunii înaintate împotriva sa și emiterea în această parte a unei noi hotărâri privind respingerea pretențiilor.

În motivarea recursului recurentul a invocat că asistența juridică acordată de dînsul a fost calitativă, iar intimata nedispunînd de probe a contrariului, invocă că serviciile acordate au fost necalitative.

La fel susține că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor temeiurilor și argumentelor apelului suplimentar.

Menționează că dînsul nu a avut calitatea de reprezentant, ci doar a acordat consultație întru colectarea actelor pentru instanța de judecată, iar lipsa contractului se apreciază de către instanțe ca circumstanță în defavoarea calității asistenței juridice, aceasta fiind inechitabil din partea instanțelor.

La 30 martie 2016 Rusu Valentina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea lui, casarea deciziei recurate și hotărîrii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărîri prin care a admite pretențiile integral.

Referitor la respingerea cerințelor privind anularea deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din 26 aprilie 2013, recurenta invocă că Uniunea Avocaților nu a prezentat instanței careva probe ce ar confirma faptul că ei i-ar fi fost înmînată o copie a deciziei din 26 aprilie 2013. Or, termenul de 30 de zile în interiorul căruia urmează a fi depusă cererea prin care se solicită anularea actului administrativ, începe a curge de la data cînd petiționarului i se înmînează o copie de pe acest act.

La fel, menționează că Uniunea Avocaților nu a întreprins absolut nimic, nu a participat și nu a prezentat în cadrul cercetării judecătorești careva probe ce ar confirma legalitatea deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din 26 aprilie 2013. Uniunea Avocaților a ignorat citațiile instanței de judecată neprezentîndu-se în ședințe și a ignorat solicitarea instanței de a prezenta copia deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din 26.04.2013, precum și materialele acumulate de către Comisie ca rezultat al examinării plîngerilor sale Valentina Rusu. Actele în cauză au fost solicitate de către instanța de judecată prin interpelarea nr.61818 din 20.12.2014 și primite contrasemnătură de ex-președintele Uniunii Avocaților, Gh.Amihalachioaie. Cele expuse se regăsesc în încheierea judecătorului L.Lupașco al Judecătoriei Rîșcani. mun.Chișinău, din 29.11.2013.

Consideră că nu a omis termenul de prescripție, iar cerința ei referitoare la anularea deciziei CED din 26.04.2013 este întemeiată și urma a fi admisă integral.

Referitor la admiterea parțială a cerințelor referitoare la compensarea prejudiciului moral, recurenta consideră că suma de 5000 lei acordată de către instanță cu titlu de prejudiciu moral nu este suficientă și nici pe măsura suferințelor psihice suportate ca rezultat al lezării drepturilor sale de către intimati prin expirarea termenului de depunere a cererii de chemare în judecată împotriva angajatorului și îngrădirea accesului de către Uniunea Avocaților și avocatul Vladimir Guzun la un proces echitabil la nivel național, în cazul cînd dînsa, fiind mamă singură și avînd

la întreținere un copil minor bolnav, își pierde locul de muncă după 14,6 ani de activitate în funcție publică prin destituire ilegală și imposibilitatea de a fi angajată în serviciu pe parcursul a 3 ani de zile. Prejudiciul fiind enorm pentru ea, iar acțiunile și inacțiunile Uniunii Avocaților și avocatului Vladimir Guzun i-au restrâns principiul egalității în drepturi, precum și dreptul ei la muncă, încălcând astfel dispozițiile art.16, art.20 și art.43 din Constituție, art.6(1) și art.16 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Tergiversarea examinării plîngerii sale de către Uniunea Avocaților, dar și favorizarea avocatului Guzun Vladimir în acțiunile sale de prestare a serviciilor juridice necalitative și de însușire prin escrocherie a mijloacelor bănești, au dus la prejudicierea sa prin faptul imposibilității obținerii unei decizii de sancționare a acestuia ce ar fi justificat omiterea de către avocatul Vladimir Guzun a termenului de prescripție la cererea de chemare în judecată depusă împotriva angajatorului.

Consideră că intimații, Uniunea Avocaților, avocatul Vladimir Guzun și cet. Ananie Cășuneanu urmează să-i plătească compensații pentru suferințele psihice suportate, iar ținînd cont de caracterul acțiunilor acestora și consecințele lor asupra drepturilor sale, suma de 200 mii lei, pe care o solicită ar fi una justă.

Privind respingerea cerinței care vizează constatarea activității ilegale în calitate de avocat a cet. Cășuneanu Ananie și a avocatului Vladimir Guzun în baza licențelor și mandatului fals, menționează că instanța a argumentat soluția sa referitoare la respingerea cererii menționate doar prin faptul că aceasta ar fi nemotivată.

Dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, prezumă dreptul la o hotărîre și decizie motivată. Astfel, instanțele judecătorești naționale sunt obligate să-și motiveze hotărîrile, iar toate întrebările care sunt importante pentru rezultatul procesului necesită un răspuns special în hotărîre. În cazul în care instanțele se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat o întrebare, posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 par. 1 din Convenția Europeană.

În susținerea cererii referitoare la constatarea activității în calitate de avocat a cet. Ananie Cășuneanu ca ilegală, recurenta a menționat că ultimul fără a deține o licență pentru exercitarea profesiei de avocat, eliberată de către Ministerul Justiției și înscrisă în Registrul licențelor privind exercitarea profesiei de avocat, ținut de către aceiași instituție, se prezintă persoanelor fizice ca fiind avocat, le prestează „servicii juridice” în calitate de „avocat”. La fel procedează și avocatul Vladimir Guzun. Mai mult ca atît, aceste persoane recunosc și nici nu se sfîesc a se prezenta în calitate de „avocat Euro Contact Transnațional” în fața instanțelor de judecată.

În opinia recurenteii comportamentul Uniunii Avocaților, avocatului V.Guzun și a cet. Cășuneanu Ananie este inadmisibil într-un stat democratic, iar Curtea de Apel urma să-i dea o apreciere juridică corespunzătoare. Conform modificărilor operate în art.7 din Legea cu privire la avocatură, nici o persoană fizică sau juridică care nu are calitatea de avocat nu este în drept să acorde asistență juridică calificată în cazul reprezentării intereselor persoanelor fizice în instanțele de judecată”.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurenteii Rusu Valentina copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data de 30 martie 2016 se consideră a fi depus în termen.

Examinînd temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate sunt inadmisibile.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Guzun Vladimir și recursul declarat de Rusu Valentina, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recursuri se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursuri, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recursuri nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei

recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Guzun Vladimir și recursul declarat de Rusu Valentina ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Guzun Vladimir și recursul declarat de Rusu Valentina se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru